dvojtýždenník občanov Michaloviec

Michalovčan

zdarma • piatok, **6. august** 2021 • ročník XXXII, **číslo 16**

Detský výtvarný plenér *s Moussonom* 2

Odpustová slávnosť *a Gorazdov večer* 3

Letné denné tábory *pre deti* 4

Basketbal v Michalovciach *1986 – 1999* 8

Míľniky historického vývoja Michaloviec

POD ZÁSTAVOU PEŠIEHO PLUKU 20

Od roku 1921 sú Michalovce sídlom stabilnej vojenskej posádky, teda v tomto roku slávime storočnicu od tejto udalosti. Pri tejto príležitosti sme pripravili publikáciu *História Michaloviec III. Armáda. Peší pluk 20 v rokoch 1919 – 1939,* ktorá uzrie svetlo sveta v septembri tohto roku.

Spomínaný útvar vznikol 1. októbra 1920 premenovaním 2. československého strelecké pluku (zriadený v roku 1919). Pluk pôvodne sídlil v Užhorode, neskôr v Mukačeve (Podkarpatská Rus bola totiž v uvedenom období súčasťou Československej republiky). Dôstojníci museli spočiatku zastaviť demoralizáciu útvaru a zároveň získať vojakov pre novú národnú myšlienku i oddanosť novovytvorenému štátu. Na Zemplín bol pluk definitívne prevelený až koncom roka 1919. Vojakov provizórne ubytovali v školských budovách, krčmách, aj v jednotlivých rodinách, a to po celom regióne – od poľských hraníc až po tie s Maďarskom. V Michalovciach, na konci Andrášiho (Andrássy) ulice (dnes Štefánikovej), blízko železničnej stanice, medzitým dokončovali barakový tábor, kde sa potom presťahoval takmer celý pluk. Neskôr boli vybudované nové moderné kasárne i bytové domy pre dôstojníkov (prevažnú časť veliteľského zboru pritom tvorili Česi).

Od roku 1920 v Michalovciach sídlilo veliteľstvo 24. pešej brigády, ktorej súčasťou bol práve Peší pluk 20 a Peší pluk 36. Na tieto účely sa využívala budova s popisným číslom 1 na Stáraiho ulici (Sztáray), dnešnom Kostolnom námestí. V týchto priestoroch malo svoje sídlo i doplňovacie okresné veliteľstvo. V Michalovciach, pôvodne v barakovom tábore, bola umiestnená aj vojenská zásobáreň, neskôr známa pod oficiálnym názvom Divízny proviantný sklad (patrilo k nej tiež skladisko zásob a pekáreň).

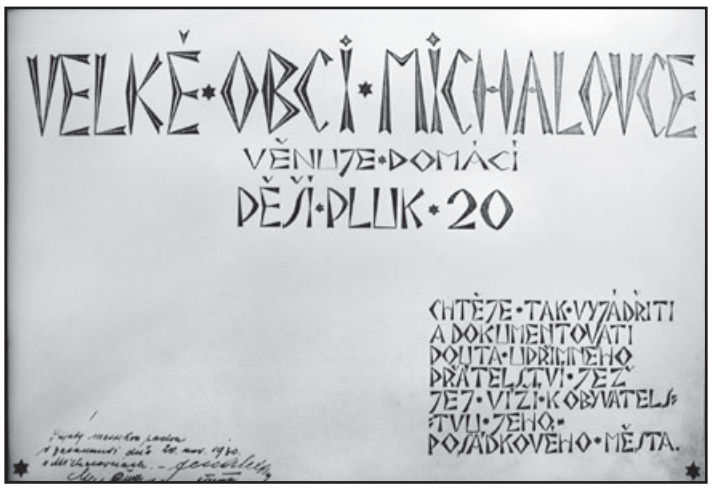

Veliteľstvo Pešieho pluku 20 sídlilo od roku 1921 v barakovom tábore, od 30. rokov minulého storočia bolo už umiestnené v nových murovaných kasárňach pod Hrádkom, na dnešnej Hviezdoslavovej ulici, ktoré niesli meno po Milanovi Rastislavovi Štefánikovi.

Na poste veliteľa útvaru sa postupne vystriedali plukovníci Otakar Kendík, Jozef Mrákava, Evžen Sýkora, Gustáv Matzek, František Jozef Němec, Rudolf Nový a Ladislav Kotík, ten funkciu zastával od roku 1934, neskôr (v roku 1942) ho Nemci za odbojovú činnosť v Protektoráte popravili.

Súčasťou pluku bolo veliteľstvo s hospodárskou a technickou správou, pomocnou rotou, technickou rotou a plukovou hudbou, 1. peší prápor mal sídlo v Michalovciach, 2. peší prápor bol umiestnený najprv v Strážskom, neskôr v Humennom, 3. peší prápor sídlil opäť v Michalovciach, dislokovaný tu bol tiež náhradný prápor a od 30. rokov 20. storočia i rota „doprovodných zbraní".

Najstarší Michalovčania si dodnes s nostalgiou spomínajú

pokračovanie na 2. strane

pozývame...

JAKUB PUSTINA
(TENOR)
BRANKO LADIČ
(PIANO)
koncert operných a operetných melódií

8. augusta
o 19.00 hod.
Zemplínske múzeum

MICHALOVSKÝ ORGAN
MÁRIA MAGYAROVÁ PLŠEKOVÁ

12. augusta
o 19.30 hod.
Rímskokatolícky kostol narodenia Panny Márie

61. ročník
ZEMPLÍNSKE SLÁVNOSTI
folklórny festival spevu a tanca

14. augusta
o 19.00 hod.
tribúna
na Nám. osloboditeľov

SRDCE ZEMPLÍNA
ĽUDMILA LAKOMÁ KRAUSOVÁ
autorská výstava

do 31. augusta
malá galéria
MsKS

dokončenie článku z prvej strany

Peší pluk 20

na parádne vojenské prehliadky, sprevádzané vojenskou hudbou. Samozrejme, určitú úlohu tu zohrávala aj propaganda.

V prvej polovici 20. rokov minulého storočia sa Zemplínčania „finančne poskladali" na novú zástavu pre „svoj" pluk, ktorý – podľa dobových novín – *„mali radi, dôverovali mu a videli v ňom svoju ochranu i záštitu"*. Prispela tiež *„štátu oddaná inteligencia, chudobní sedliaci, ale aj krajania zo Spojených štátov"*.

Akýmsi organizátorom celej akcie a „vykonávateľom myšlienky" bol posledný zemplínsky župan, doktor Michal Slávik. Ako najvhodnejší termín pre chystané „veľkolepé oslavy" sa zainteresovaným javila prvá polovica marca a výročie slávnych bojov československých légií proti nemeckej presile pri dnešnom ukrajinskom meste Bachmač (8. až 13. marec 1918).

Slávnosti začali 8. marca 1926 premietaním propagačného filmu o československej armáde pre michalovských školákov, ktoré pripravilo veliteľstvo 20. pešieho pluku. O deň neskôr usporiadal pluk vo dvorane hotela Zlatý býk slávnostný symfonický koncert. Oslavy potom vyvrcholili 10. marca 1926. O deviatej hodine bola zástava pripevnená na žrď, samotný obrad jej odovzdávania – za hojnej účasti Michalovčanov – začal o pol jedenástej. Prítomný bol tiež krajinský vojenský veliteľ z Košíc, generál Jozef Šnejdárek (ten mal veľmi zaujímavý názor na vojakov slovenskej národnosti: *„Katolícki vojaci nebudú bojovať za republiku – nebudú síce bojovať proti Čechom, ale nebudú bojovať ani s nimi."*).

Zástavu, dar bývalej Zemplínskej župy, odovzdal veliteľovi pluku posledný zemplínsky župan, už spomínaný Michal Slávik. Na jednej strane sa nachádzal nápis „ČS. PĚŠÍ PLUK Č. 20. V MICHALOVCIACH, VŠETKO ZA RODNÚ ZEM A ROD", na druhej strane sa vynímal československý štátny znak. K zástave boli ešte priviazané viaceré stuhy s nápismi („Brániť sa môžeme, máme", „Zemplínčania svojim deťom" či „Bráň pravdu až do smrti"). Celú slávnosť následne ukončila pompézna vojenská prehliadka.

Kronikár michalovskej Štátnej ľudovej školy zapísal túto významnú udalosť do školskej kroniky k 10. marcu 1926, jeho zápis potom zrejme prevzal a doplnil kronikár Pamätnej knihy Veľkej obce Michalovce: *„Dňa 10. marca bol michalovskému pešiemu pluku č. 20 slávnostne odovzdaný prapor, ktorý je darom bývalej župy zemplínskej. Preto ju tiež pluku odovzdal, menom tejto župy, bývalý župan dr. Juraj [Michal] Slávik. Slávnosti bol prítomný za ministra národnej obrany generál Šnejdárek. Zástava je veľmi cenná, opatrená vyšitým znakom. Tento deň bol opravdovým sviatkom pre mesto a bolo vidieť, ako sa armáda teší sympatiám obyvateľstva."*

O štyri roky neskôr daroval veliteľ pluku Michalovciam „ako dôkaz súladu a priateľského spolužitia s obyvateľmi posádkového mesta" album z tohto slávnostného podujatia.

Martin Molnár

SRDCE ZEMPLÍNA

Mestské kultúrne stredisko Michalovce pripravilo autorskú výstavu Ľudmily Lakomej Krausovej pri príležitosti jej životného jubilea. Expozícia s názvom Srdce Zemplína pripomína prechádzku históriou a súčasnosťou mesta, ktorá je vo výtvarnom prevedení autorky inšpiratívna a zaujímavá. Uvidíte krajinu, architektúru či folklórne tradície Zemplína. Výstavu môžete navštíviť do konca augusta.

Detský výtvarný plenér

Zemplínske múzeum v Michalovciach, kultúrne zariadenie Košického samosprávneho kraja, pripravilo 26. júla pre všetky prázdninujúce deti, ktoré rady maľujú výtvarný plenér. Lektorkou jednodňového kurzu bola maliarka Anna Matta.

Stretnutia sa zúčastnilo 15 detí vo veku od sedem do pätnásť rokov. Hlavnou myšlienkou bolo priblížiť detskému návštevníkovi osobnosť maliara Teodora Jozefa Moussona. S jeho životom a tvorbou sa oboznámili priamo v stálej expozícii múzea. Prostredníctvom vlastného vnímania, porovnávaním obrazov s dielami majstrov svetového maliarstva, boli deťom objasnené hlavné črty umelcovho výtvarného prejavu. V detskom sprievodcovi Moussonovou stálou expozíciou zas riešili rôzne úlohy a podľa originálov vystavených obrazov si vyfarbili omaľovánky. V popoludňajších hodinách si deti vyskúšali maľovanie vo voľnej prírode, teda tak ako Mousson, v plenéri. Najčastejším námetom sa stala budova barokovo-klasicistického kaštieľa, ale i farský kostol či iné zákutia.

Rozlúčili sa spoločnou výstavou – vernisážou namaľovaných diel, ktoré odprezentovali svojim rodičom.

Mgr. Mária Fuchsová

pobačeňe Miža z varoša

Zname šicko?

Doteraz ňeznam, čom ňeverim šickomu, co u noviňkoch napišu, abo u televizoru vidzim a u radiove čujem. Ňe žebi mi ňesluchal. Ňe žebi mi ňečital. I kec še o tim hutori, ta povim. Čul mi, čital mi, vidzel mi. No tak jak ňeznam, jak to zrobil Coperfild, ta ňeznam, či to, co mi vidzel, ňe je ľem očňi klam. Placilo, i furt budze placic, že ľem život i buducnojsc ukažu, či toto, co me sebe dumalľ, ta i doopravdi tak dopadlo. Zname z historije, že ľudzi upaľovalľ za to, že tverdzilľ, že žem še kruci kolo slunka, a že žem ňe je rovna deska.

Zname, že i o dachtorich ľikoch ňedavno tverdzilľ hlavi učene, že viňikajuco učiňkuju i u samodruhich ženoch, žebi še jim dobre spalo. I potim, jak še rodzilľ dzeci bez rukov abo nohov, ta še ľik u cichojsci prestal chasnovac. I dňeška bi malo placic, že GMO /geneticki modifikovane potravini/ jedzeňe še ľudzom ňeodporuča. No ostava calkom cicho, že moderne očkovace latki še virobilľ presňe takim postupom. Je pritim pravda, že ňič ľepše nateraz ňemame. Ňeopovažim še tverdzic, že bim še ňedal pichnuc. Že mi je ľepši riskovac covid. No ňeopovažim še tverdzic, že už zname šicko. Bo vidzime na zodpovedňe ňezodpovedňich. Tverdza, najľepša dovoľeňka je na Slovensku. No aňi jednoho ňenajdzece, žebi to tiž tak robil. Ňehutorec o pravidloch vracaňa še domu. Kec sce zaočkovaňi, ta možece chodzic z caloho šveta jak šľebodi. Pritim kec sce zaočkovaňi, chorotu možece preňejsc a aňi o vas pes ňebrechňe. Dokedi pri vas ňedajbože dachto ňeochoreje abo ňeumre. Bizovňe možece tak dopadnuc jak tote, co pred ohňom ucekalľ a do Širavi poskakalľ. Kec oheň zahašilľ, ta še šicke čudovalľ. Ňichto še ňezachraňil, bo plavac ňeznal.

Mudre hlavi tverdza, že treca vlna covidu už prišla. Šicki frišno dajce še zaočkovac. Ucekňece pred ohňom covidu. Ňezhorice. No či prežijece, budzece mušec znac i plavac. Žebi sce še ňezatopilľ. Od šerca vam to prajem. Učce še plavac.

Vaš Mižo z varoša?

NA ZEMPLIŇE TAK...

Pohostinnosť, radosť, priateľstvo a vzájomná podpora. Vďaka tomu, sa aj napriek mnohým obmedzeniam podarilo už jedenástykrát zorganizovať festival Na Zemplíňe tak... Konal sa 30. júla na tribúne na Námestí osloboditeľov. Divákov potešili svojim program FSK Mihaľovčan, FS Svojina a nechýbalo ani Divadlo pri fontáne. Už teraz sa tešíme na ďalší ročník.

Odpustová slávnosť a Gorazdov večer

Farské spoločenstvo a Občianske združenie Močarany pripravilo v nedeľu 1. augusta, aj keď s obmedzeniami a pri dodržaní všetkých protiepidemiologických opatrení, už tradičnú odpustovú slávnosť spojenú so spomienkou na nášho vzácneho rodáka Gorazda Zvonického.

Slávnostná svätá omša v Kostole sv. Gorazda a spol. sa konala za účasti pozvaných kňazov i našich hostí. Hlavným celebrantom bol don Ján Čverčko, ktorého slová nás hlboko oslovili i povzbudili do ďalších dní aj pred príchodom sv. Otca na Slovensko. Úryvok z básne Gorazda Zvonického bol pohladením duše i pozvánkou na Gorazdov večer. V réžii Štefánie Sabolovej sme si v jednotlivým príspevkoch pripomenuli 25. výročie uloženia telesných pozostatkov Gorazda Zvonického na národnom cintoríne. V tomto roku už ubehlo 70 rokov, keď don Šándor po tajnom prechode cez hranice odišiel z Talianska do Argentíny. Strávil medzi rodákmi dvanásť rokov pohnutého života ako kňaz salezián a bol jedným zo zakladateľov zahraničnej Matice slovenskej.

V programe vystúpili aj členovia Rodiny prof. Hlaváča z Hermanoviec, ktorí nás oboznámili s ich činnosťou aj uchovaním spomienky na takú významnú osobnosť nášho regiónu. Spevácka folklórna skupina Močaranka nás potešila hovoreným slovom i krásnym spevom. V podaní rodákov zazneli aj básne Gorazda Zvonického. V závere predsedníčka OZ poďakovala účinkujúcim, hosťom i všetkým prítomným rodákom za účasť na tomto vydarenom podujatí a deťom odovzdala sladkú odmenu.

AK

Chodievate darovať krv?

V Nemocnici Svet zdravia Michalovce aktuálne prebieha rekonštrukcia hematologicko-transfúziologického oddelenia. Ambulancie boli natrvalo presunuté do zrekonštruovaných priestorov na treťom poschodí ambulantného pavilónu A.

Dočasne v týchto priestoroch prebieha aj odber krvi. Prosíme preto našich darcov o trpezlivosť. Rekonštrukcia by mala trvať cca do konca prázdnin, následne sa bude darovanie krvi opäť konať v pôvodných, no zrekonštruovaných priestoroch. V júni darovalo v michalovskej nemocnici krv 239 darcov, čo je približne 108 litrov tejto život zachraňujúcej tekutiny. V letných mesiacoch je však nedostatok krvi citeľný, a aj preto veľmi radi uvítame v nemocnici našich stálych darcov, ale aj nových prvodarcov.

Náš najvernejší darca má za sebou už takmer 160 odberov krvi. Krv môže dospelý muž darovať každé tri mesiace a dospelá žena každé štyri. Začať môžete najskôr v 18-tich rokoch, čiže za ideálnych podmienok sa darca na takéto číslo dostane približne o 40 rokov, venuje takmer 72 litrov svojej krvi a v prvom rade zachráni veľké množstvo životov.

ts

TIK MICHALOVCE POČAS LETNEJ TURISTICKEJ SEZÓNY

Pondelok – Piatok: 7.30 – 12.00hod. • 12.30 – 18.00 hod.
Sobota: 8.00 – 12.00 • 12.30 – 14.00 hod.

LETNÉ DETSKÉ TÁBORY

Letné horúce prázdninové dni patrili aj detským táborom. Organizovali ich nielen základné školy ale tiež Hvezdáreň v Michalovciach či Zväz diabetikov a edukátorov Slovenska. Pre deti bol pripravený pestrý program zostavený zo širokej škály aktivít a činností. V druhej polovici prázdnin nebudú chybať ďalšie denné letné tábory so zaujímavým harmonogramom. Všetkým deťom prajeme krásny august plný zábavy, pohybu a nezabudnuteľných zážitkov.

Krymkáčik a výlety do blízkeho okolia

Aj tento rok prebiehal Mestský denný letný tábor Krymkáčik na Základnej škole Krymská 5, Michalovce. Konal sa vo štvrtom turnuse letných táborov michalovských škôl v dňoch od 26. do 30. júla.

Cieľom tábora bolo príjemne prežiť letné prázdniny v kruhu svojich rovesníkov, získať nové priateľstvá a nezabudnuteľné zážitky. Prázdninový program bol zameraný na výlety do blízkeho okolia Michaloviec, tvorivé dielne, netradičné športy, športové aktivity, bedminton a stolný tenis.

Počas výletov deti navštívili Zemplínsku šíravu, kde si užili plavbu loďou. V mestskej hvezdárni poznávali Slnečnú sústavu. Počas horúcich dní sa osviežili kúpaním v bazénoch v hoteli Juliana. Navštívili Zemplínske múzeum v Michalovciach, kde si pozreli zrekonštruovaný kaštieľ Sztárayovcov. Pekný zážitok mali aj z výletu vo Vtáčom údolí v Sennom, kde pozorovali vtákov a okolitú prírodu. V škole absolvovali netradičné športy, ako skákanie v gumákoch, zhadzovanie plechoviek, vozenie sa navzájom vo fúriku, napĺňanie fliaš s vodou. Veľký zážitok mali z aktivity Hľadanie pokladu, keď po splnení úloh a indícií našli miesto pokladu a spoločne si ho rozdelili. Medzi športovými aktivitami nechýbal bedminton, stolný tenis a jazda na kolobežkách. V rámci tvorivých dielní vyrábali náramky priateľstva, sadrové obrázky servítkovou technikou, kvety z papiera a maľovali tričiká s logom Krymkáčika.

V závere tábora si všetci spoločne celý týždeň vyhodnotili. Deti si domov odniesli diplomy, spoločnú fotografiu a prívesok na kľúče, ako drobnú spomienku na Letný denný mestský tábor Krymkáčik. Veríme, že sa opäť o rok stretneme a prajeme všetkým krásny zvyšok prázdnin.

ZŠ, Krymská

Švermáčik plný zábavy a športu

Po ukončení náročného školského roka prišiel čas letných detských táborov. Aj Základná škola na Švermovej ulici otvorila svoje prázdninové brány pre všetky školopovinné deti, ktoré majú rady pravú letnú táborovú atmosféru.

Krátkych päť dní sa nieslo v podobe zábavy, športu, smiechu a dobrodružstva. V prvý deň nám síce počasie neprialo, ale aj napriek tomu si ho deti užívali zoznamovacími hrami, vytváraním táborového plagátu a športovými súťažami v školskej telocvični. Už ďalšie dni to počasie poriadne roztočilo a mohli sme pokračovať v dobrodružnom táborovom programe. Vo hvezdárni nás čakal nekonečný vesmír so svojím tajomstvom a v mestskej knižnici zas čitateľská súťaž a virtuálne cestovanie po svete, doplnené zaujímavými otázkami a faktami. Hlavným a najočakávanejším bodom programu bol Ranč u Kosťa v Pozdišovciach. Deti si vyskúšali jazdu na koni a zažili najkrajší pohľad na svet zo sedla koňa, dozvedeli sa niečo o starostlivosti a chove týchto majestátnych zvierat. Posledný táborový deň sme navštívili prírodovednú expozíciu v Zemplínskom múzeu. Deti spoznávali prírodné biotopy a v nich žijúce regionálne druhy zvierat, vtákov a rýb. V škole deti absolvovali športové aktivity a basketbalový tréning pod vedením trénerky. Poobedňajšie aktivity boli relaxačné a oddychové, v tvorivej dielni si deti vyrábali rôzne darčekové a spomienkové predmety patriace k letu. Vedúce tábora ďakujú pracovníkom knižnice, hvezdárne a múzea za ich prístup a ochotu sprostredkovať deťom nezabudnuteľné zážitky. Zvlášť poďakovanie patrí Vladimírovi Kostovčíkovi, majiteľovi ranča, aj za hudobné osvieženie počas pobytu na ranči. Ďakujeme a tešíme sa na Švermáčik 2022.

ZŠ, J. Švermu

Prázdniny na Základnej škole Pavla Horova

Základná škola Pavla Horova organizovala denný letný tábor pre žiakov základných škôl počas tretieho júlového týždňa. Zúčastnilo sa ho 52 žiakov a ponúkol pestrý program.

Pondelok sme venovali športu a športovým aktivitám a na modelovom tréningu nás navštívil aj bývalý žiak našej školy Roman Skvašík, člen širšej basketbalovej reprezentácie Slovenska. V utorok a vo štvrtok žiaci oddychovali v bazénoch na Zemplínskej šírave. Streda patrila spoznávaniu Detskej železnice v Čermeli a pripravený bol animačný indiánsky program. Piatok patril kultúre v kine Centrum. Žiakom sa v tábore veľmi páčilo a s radosťou prídu aj na budúce leto.

ZŠ Pavla Horova

PESTRÝ PROGRAM V MOSKÁČIKU

Užívať si voľný čas možno rôznym spôsobom. Michalovské deti ho v júli trávili v dennom letnom tábore, ktorý zorganizovala Základná škola na Moskovskej ulici. Kúpanie, turistika, šport, kultúra a zábava splnili očakávania detí, rodičov aj organizátorov. Spoločne sme spoznávali históriu a krásy Vinianskeho hradu, užili si pláže a pohostinnosť jazera a na farmárskom dvore vo Veľkých Raškovciach jazdu na koni.
V horúcich letných dňoch sme sa príjemne ochladili a vybláznili na kúpalisku v Strážskom. V Zemplínskom múzeu nám odhalili tajomstvá a krásu modrotlače. Voľný čas sme si užívali aj v tvorivých dielňach a na športoviskách. Na tento letný táborový týždeň budú deti dlho spomínať, lebo okrem množstva príjemných a nezabudnuteľných zážitkov si domov doniesli aj spomienkové darčeky. Tie im budú pripomínať úžasné chvíle strávené v dennom letnom tábore.

ZŠ, Moskovská

Astronomický tábor

Hvezdáreň v Michalovciach organizovala od 4. do 10. júla letný astronomický tábor pre deti základných škôl. Tábor sa uskutočnil v hoteli Energetik na Zemplínskej šírave a zúčastnilo sa ho 16 chlapcov z nášho okresu.

Nedeľný večer patril zoznamovacím hrám. Každodenný program začínal prednáškami na rôzne témy. Rozprávali sme aj o najnovšom marťanskom vozidle Perseverance a vrtuľníku Ingenuity. Po zaujímavých prednáškach sme sa išli schladiť do bazéna. Poobedňajší program pozostával z rôznych zábavných, pohybových a náučných aktivít. Deti mali možnosť navštíviť Vihorlatské múzeum v Humennom, v ktorom absolvovali prehliadku kaštieľa a prírodovednej zbierky múzea. Taktiež navštívili Múzeum a kultúrne centrum južného Zemplína v Trebišove, kde si mohli pozrieť staré poľnohospodárske stroje, expozíciu kováčstva, poľovníctva a folklórnych odevov.

Nesmeli chýbať ani tvorivé dielne. Deti si vyrábali a vyzdobovali vlastné skafandre kozmonautov, do ktorých sa neskôr obliekli a prezentovali svoje nápady. Zapojili tiež fantáziu a vymaľovali si svoju vlastnú planétu. V prenosnom ďalekohľade deti videli planéty Jupiter a Saturn, niekoľko hmlovín, hviezdokôp a galaxií. Počas zoznamovania sa so súhvezdiami sme zazreli niekoľko meteorov a čerešničkou na torte bolo pozorovanie a fotenie preletu medzinárodnej vesmírnej stanice nad našimi hlavami.

Hvezdáreň Michalovce

dva týždne v kultúre

NIRVANA REVIVAL BAND
koncert, 7. augusta o 20.00 hod. v Nostalgia Garden Michalovce

JAKUB PUSTINA (TENOR) A BRANKO LADIČ (PIANO)
koncert operných a operetných melódií
8. augusta o 19.00 hod., Zemplínske múzeum

MICHALOVSKÝ ORGAN – MÁRIA MAGYAROVÁ PLŠEKOVÁ
12. augusta o 19.30 hod., Rímskokatolícky kostol narodenia Panny Márie

ZEMPLÍNSKE SLÁVNOSTI
61. ročník, 14. augusta o 18.00 hod., tribúna na Nám. osloboditeľov

VÍTĚZSLAV NOVÁK – ŽIVOT A TVORBA
prednáška, 16. augusta o 15.00 hod., galéria ZKCaH

KANDRÁČOVCI
koncert, 20. augusta o 19.00 hod., Amfiteáter Zemplínska šírava

ŠPACIRKI PO VAROŠU – ZÁVEREČNÁ ČASŤ
777. výročie 1. písomnej zmienky o Michalovciach, Facebook TV Mistral

ŠPACIRKY PO VAROŠU, KOSTOLNÉ NÁMESTIE
Facebook TV Mistral

ŠPACIRKY NA KAVEJU, MICHALOVSKÉ HRADY
YouTube Redakcia Mistral

ŠPACIRKY NA KAVEJU, UMELEC T. J. MOUSSON TROCHU INAK
YouTube Redakcia Mistral

výstavy

ĽUDMILA LAKOMÁ KRAUSOVÁ – SRDCE ZEMPLÍNA
autorská výstava, do 31. augusta, malá galéria MsKS

DAJTE SVOJIM KNIHÁM NOVÝ ŠMRNC
výstava šitých obalov na knihy
do 31. augusta, Zemplínska knižnica G. Zvonického

INDIÁNSKE LETO V KNIŽNICI
výstavka indiánskych artefaktov a kníh s indiánskou tematikou
do 27. augusta, Zemplínska knižnica G. Zvonického

JÁN NUS – LÍNIE DREVA
autorská výstava, do 13. augusta, galéria ZKCH

RADOSLAV KOCÚR – KRAJINA V GEOMETRII
výstava, do 28. augusta, Galéria moderného umenia BOD

SYLVIA SZEGENYOVÁ HOSPODÁROVÁ MOJE VNÚTORNÉ DIEŤA/ŽENA
autorská výstava, od 17. augusta do 10. septembra, galéria ZKCaH

ĽUDMILA LAKOMÁ KRAUSOVÁ ZEMPLÍN V MOJOM SRDCI
výstava, do 15. septembra, Zemplínske múzeum

MICHALOVCE DO ROKU 1945
výstava k 777. výročiu prvej písomnej zmienky o Michalovciach
do 30. septembra, Galéria pod nebom

Program kina si môžete pozrieť na internetovej stránke
www.kino.michalovce.sk

Detskí diabetici vo Vysokých Tatrách

Zväz diabetikov a edukátorov Slovenska v roku 2021 pripravil pre detských diabetikov na Slovensku letný rekondičný DIA tábor vo Vysokých Tatrách.

Podujatie bolo zorganizované už po šestnástykrát. Deti sa zišli pod malebným pohorím Roháče v hoteli Spojár. Samozrejme, tábor sme museli prispôsobiť pandemickej situácii. Zamerali sme sa na návštevu takých zariadení, kde boli deti samy. Navštívili sme jaskyniarske múzeum v Liptovskom Mikuláši a zajazdili si aj na koňoch. Deti si prezreli ZOO v Spišskej Novej Vsi a kultúrne pamiatky v Levoči. Svoju odvahu a boj samy so sebou zvládali pod dohľadom profesionálov pri raftingu na Váhu. Stretli sa aj s hasičmi, ktorí pre nich pripravili súťaž a deťom porozprávali o svojej práci. Na chvíľu sa stali baníkmi. Navštívili tiež Medveďu štôlňu a lesní pedagógovia ich naučili ako sa správať v lese.

Pre dospelých diabetikov sme pripravili rekondičný pobyt v Chorvátsku od 20. do 29. augusta. Máme ešte štyri voľné miesta a pobyt stojí len 190 eur. Kto chce, môže sa prihlásiť na telefónnom čísle 0908 293 043. Stretneme sa na 17. michalovskom DIA dni 18. septembra v mestskom kultúrnom stredisku.

Mgr. Ing. Jozef Borovka

Michalovčan informuje

VÍTAME MEDZI NAMI NAŠICH NAJMENŠÍCH...

Branislav Židek
Jussi Gustafsson
Patrícia Laporčáková
Vivien Pavlová
Ema Bruňáková

DO STAVU MANŽELSKÉHO VSTÚPILI...

René Juhás
a Petronela Končíková
Peter Lechman
a Lenka Toderová
Mgr. Marián Hrinda
a Mgr. Rachel Moravcová
Ladislav Tamás
a Silvia Kurimská
Dušan Molnár
a Miroslava Zaputilová
Štefan Čižmarik
a Lucia Hujdičová
Mgr. Miloš Stankoviansky
a Mgr. Lenka Osypčáková
Ing. Marek Bučko
a Mgr. Michaela Fecáková
Erik Soták
a Ing. Diana Ambrozová
Ing. Matúš Kuruc
a Natália Gregušiaková

TV MISTRAL Michalovce

Noviny Mistral
a športové správy
Premiéra každý štvrtok o 16.00 hod.
a reprízy každú párnu hodinu

Záznam
Vo víre tanca
Festival s medzinárodnou účasťou
z roku 2016
6. – 12. augusta
vždy o 14.00 hod.

Žihadlo
Téma: Veda a výskum v ére socializmu
Hosť: Ing. Milan Lichvár, CSc., vedec a vynálezca
v piatok 6. augusta, v pondelok 9. augusta
a v stredu 11. augusta
vždy o18.00 hod.

SLEDUJTE NÁS
v sieti UPC Slovensko, na www.tvmistral.sk,
na Facebooku a na Youtube (Redakcia Mistral)
Aj vo vysielaní partnerských televízií TV ZEMPLÍN a TV VÝCHOD.
Už aj v sieti Magio (Telekom) a Orange TV

Neprestaňme byť ľuďmi

Doba spojená s pandémiou nie je pre nikoho jednoduchá. Niekto ju vníma ako traumu iný ako školu skúseností. Zdá sa, že je na mieste otázka, či môže pandémia niečo vziať a niečo zasa dať?

Rozhodne ide o uhol pohľadu. Pandémia sa stala súčasťou našich životov. Poskytla nám priestor a čas pre seba, rodinu, priateľov, či kolegov. Isté je, že je to okamih "tu a teraz", nie potom. Reálne sa zmocniť prítomnej chvíle je niekedy ozajstné umenie, nakoľko sme v neustálom zhone a nezmyselne si nahovárame, že nemáme čas.

Čas je veličina, ktorú nemáme vo svojich rukách, ale môžeme ho prostredníctvom rúk, nôh a zmyslových orgánov darovať iným. Aj to je jeden zo spôsobov, ako eliminovať prítomnosť obáv, strachu, či rôznych foriem agresivity, o ktorú dnes nie je núdza. Záujmom o iného človeka možno upokojíme rozbúrené a napenené more emócií. Tá vzácna štipka soli vo vzťahoch každodennej ťarchy života, to je každý jeden z nás. Majme na mysli realitu, že v tom prítomnom okamihu "tu a teraz" nemôžeme meniť naše okolie, ale môžeme zmeniť naše postoje.

Okamih, ktorý žijeme sa už nikdy nebude opakovať. Pre túto neopakovateľnosť zostaňme ľuďmi so srdcom a žime láskou. Tú čas neobmedzí, je večná.

PaedDr. Ivana Mochorovská

Michalovčan Michalovčan – dvojtýždenník občanov Michaloviec – vychádza každý párny piatok zadarmo. Vydáva Mestský úrad Michalovce, Nám. osloboditeľov 30, 071 01 Michalovce, IČO: 00325490. Predseda redakčnej rady: PhDr. Jana Cibereová, jana.cibereova@centrum.sk, redakcia: Ing. Iveta Palečková, e-mail: iveta.paleckova@msumi.sk, Mgr. Marcela Andréová, e-mail: marcela.andreova@msumi.sk, Mgr. Mária Stričková, e-mail: maria.strickova@msumi.sk, tel.: 6864 242. Inzerciu príjma: Turistická a informačná kancelária, e-mail: iveta.pazicova@msumi.sk, gabriela.kovtunova@msumi.sk, tel.: 6864 105, členovia redakčnej rady: Mgr. Miroslav Dufinec, RNDr. Lýdia Sidivárová, Damián Tüdös, Mgr. Ján Várady, Michal Oros. Uzávierka príspevkov a fotografií je každý pondelok v nepárnom týždni – do 12.00 hod. Adresa redakcie: Michalovčan, Mestský úrad Michalovce, Nám. osloboditeľov 30, 071 01 Michalovce, č. dverí 242 a 105, www.michalovce.sk.
V meste Michalovce dvojtýždenník rozširuje redakcia. Vychádza v náklade 5000 kusov. Evidované MK SR ako periodická tlač pod číslom EV 3787/09. ISSN 1339-0031.

malý oznamovateľ

Rôzne

- Predám použité akváriá rôznych rozmerov. Cena dohodou. Tel.: 0905 746 530
- Predám: traktor so zadnou nápravou (bez motora), 4 ks letné pneumatiky na Fiat Uno, 250 l miešačku, šrotovník. Tel.: 0903 852 374

prerušenie distribúcie elektriny

- 11. augusta od 8.40 hod. do 15.00 hod., úseky: Ul. Jána Hollého č. d. 1, 42, 48, 50, Ul. sibírska č. d. 2, 4, 6, 165/2, 165/4, Ul. ukrajinská č. d. 1, 3, 5, 170/1, Ul. uralská č. d. 2, 4, 6, 171/4, 171/6, Ul. užhorodská č. d. 3, 5, 7, 9, 170, 170/5

Bližšie info: www.michalovce.sk, úradná tabuľa MsÚ

Mesto Michalovce
Mestský úrad, Námestie osloboditeľov 30, Michalovce

PONÚKA

byt do nájmu v zmysle VZN MsZ v Michalovciach č. 70/2003 o nájme bytov v bytovom dome na Ulici obrancov mieru 4 (malometrážne byty) v Michalovciach.

Žiadosť o nájom bytu je možné podať v termíne od 26.07.2021 do 13.08.2021.
Počet bytov: 2

Číslo bytu	Adresa	Poschodie	Bytový dom	Počet izieb	Podlahová plocha
1	Obrancov mieru 4	prízemie	malometrážne byty	1,5-izbový	43,91 m²
77	Obrancov mieru 4	prízemie	malometrážne byty	garsónka	28,19 m²

Výška nájmu (bez poplatkov za služby spojené s bývaním): 1,70 €/m²
Podanie žiadosti nezakladá nárok na pridelenie bytu. Žiadosť, prílohy a bližšie informácie dostanete na webovej stránke Mesta Michalovce www.michalovce.sk alebo odbore hospodárenia s majetkom Mestského úradu v Michalovciach, budova Mestského úradu, Nám. slobody 1 v Michalovciach – kancelária č. 190 na prízemí – Ing. Václav Mojsej. Žiadatelia budú o pridelení bytu písomne informovaní po prerokovaní žiadostí v komisii bývania.

Mesto Michalovce
Mestský úrad, Námestie osloboditeľov 30, Michalovce

PONÚKA

byt do nájmu v nadstavbe bytového domu A-1, A-2 na Ulici obrancov mieru 4 v Michalovciach v zmysle VZN č.116/2009 o podmienkach prideľovania nájomných bytov

Žiadosť o nájom bytu je možné podať v termíne od 26.07.2021 do 13.08.2021.
Počet bytov: 1

Číslo bytu	Adresa	Poschodie	Bytový dom	Počet izieb	Podlahová plocha
23	Obrancov mieru 4	5. NP	„A-2“	garsónka	30,79 m²

Cena nájmu (bez poplatkov za plnenia poskytované s užívaním bytu): 2,19 €/m². Podanie žiadosti nezakladá nárok na pridelenie bytu. Žiadosť, prílohy a bližšie informácie dostanete na webovej stránke Mesta Michalovce www.michalovce.sk alebo odbore hospodárenia s majetkom Mestského úradu v Michalovciach, budova Mestského úradu, Nám. slobody 1 v Michalovciach – kancelária č. 190 na prízemí – Ing. Václav Mojsej. Žiadatelia budú o pridelení bytu písomne informovaní po prerokovaní žiadostí v komisii bývania.

čítajte nás aj na
www.michalovce.sk
v časti Michalovčan

spoločenská rubrika

spomienky

Dňa 2. augusta uplynul rok,
kedy nás navždy opustil milovaný manžel, otec, dedko
KLAUS SCHOTTEK
Tí, čo ste ho poznali,
venujte mu tichú spomienku. Chýbaš nám.
manželka Irena a deti s rodinami

Odišla tíško, už nie je medzi nami,
no v srdciach našich stále žije.
Dňa 4. augusta uplynul smutný rok, čo nás navždy
opustila mamka, babka a prababka
MAGDALÉNA GAĽOVÁ
s láskou spomína dcéra s rodinou
a synovia s rodinami

Mesto Michalovce
Mestský úrad, Námestie osloboditeľov 30, Michalovce

PONÚKA

byt do nájmu v zmysle VZN MsZ v Michalovciach č.105/2008 o podmienkach prideľovania nájomných bytov na Ulici mlynskej v bytovom dome „D" (lokalita Angi mlyn) v Michalovciach.

Žiadosť o nájom bytu je možné podať v termíne od 26.07.2021 do 13.08.2021.
Počet bytov: 1

Číslo bytu	Adresa	Poschodie	Bytový dom	Počet izieb	Podlahová plocha
9	Ul. mlynská	prízemie	„D“	2-izbový	48,80 m²

Výška nájmu (bez poplatkov za služby spojené s bývaním): 0,60 €/m²
Podanie žiadosti nezakladá nárok na pridelenie bytu. Žiadosť, prílohy a bližšie informácie dostanete na webovej stránke Mesta Michalovce www.michalovce.sk alebo odbore hospodárenia s majetkom Mestského úradu v Michalovciach, budova Mestského úradu, Nám. slobody 1 v Michalovciach – kancelária č. 190 na prízemí – Ing. Václav Mojsej. Žiadatelia budú o pridelení bytu písomne informovaní po prerokovaní žiadostí v komisii bývania.

Olympijská výzva
„Zdolaj vrcholy Vihorlatu“

2011 - 2021
OLYMPIJSKÝ KLUB MICHALOVCE

5 vrcholov + 5 fotiek = odmena

Prihláste sa na týždenný odber newslettera
MICHALOVCE
moje mesto
mojemesto@msumi.sk

MAS WRESTLING 2021

Seriál Slovenského pohára v MAS wrestlingu pokračoval v sobotu 17.júla druhým kolom. Súťaž sa konala v peknom prostredí Farmy Busov Gaboltov pri Bardejove. Členovia ŠK Zemplín Michalovce Silový trojboj získali jedno druhé a dve tretie umiestnenia. Tretie finálové kolo sa bude konať v Giraltovciach 21. augusta *Ladislav Lechan st.*

dva týždne v športe

Futbal

MFK ZEMPLÍN MICHALOVCE – AS TRENČÍN
7. 8., 18.00 hod., FORTUNA liga/muži – 3. kolo
Info: www.mfkzemplin.sk

AFK TOPOĽANY – FK KOŠICKÁ NOVÁ VES
15. 8., 16.30 hod., IV. liga Juh, dospelí VsFZ – 4. kolo, Topoľany
Info: Ing. Jozef Horňák, tel.: 0903 655 433

Ľadový hokej

HK DUKLA INGEMA MICHALOVCE – HC PREŠOV
12. 8., prípravný zápas

LETNÝ HOKEJOVÝ TURNAJ
19. – 22. 8.
Info: https://hkduklamichalovce.sk/

Program športu si môžete pozrieť na internetovej stránke
www.michalovce.sk

Z histórie michalovského basketbalu 1986 – 1999

Naša ďalšia sonda do basketbalovej histórie mapuje obdobie od roku 1986 do roku 1999, ktoré charakterizovali mnohé transformačné procesy ako aj boj o to, aby basketbal ostal na športovej mape Michaloviec.

V druhej polovici osemdesiatych rokov sa výbor michalovského klubu (Dóczy, Ihnácik, Sokologorský, Rebič st., Janošov) musel popasovať s faktom, že svoju éru končila jedna úspešná generácia hráčov a do mužstva nepribúdalo až tak veľa nových talentov. V sezóne 1986/87 sa seniorské mužstvo neudržalo v kvalitnej konkurencii tímov I. SNBL a následne muselo pôsobiť iba v krajskej súťaži. Určitou náplasťou na neúspech bolo, že do 1. juniorskej ligy postúpili naši chlapci, ktorí sa pomaly dostávali aj na súpisku družstva dospelých. S výrazne omladeným kádrom účinkovali Michalovčania v novej súťaži II. SNL až do sezóny 1992/1993, kedy postúpili naspäť do 1. SNBL, ale po ročnom účinkovaní z nej opäť vypadli. V týchto prechodných sezónach pôsobili v kádri naši talentovaní odchovanci, z ktorých spomenieme len niektorých ako Kočí, Hospodár, Jánoš, Kmetony, Hocman, za ktorými pomaly nastupovala nová generácia – Mihaľko, Šandor, Kubový, Rebič, Smoľák, Kamberovič, Janošov.

Zmena spoločenského zriadenia v roku 1989 znamenala pre samotný šport veľké zásahy, najmä z ekonomickej stránky. Ešte väčší vplyv na kolektívne športy mal vznik samostatného štátu – Slovenskej republiky. Vznikla samostatná Slovenská basketbalová asociácia a jej súčasťou boli našťastie vždy aj michalovské kluby, ktoré reprezentovali naše mesto na basketbalovom poli už ako samostatné právne subjekty. Po reorganizácii basketbalových súťaží naši basketbalisti pôsobili ďalej iba v regionálnej III. lige, z ktorej postúpiť vyššie nebolo jednoduché. Navyše transformačné procesy priniesli aj problémy s priestormi na trénovanie, ako aj na samostatné majstrovské zápasy. V určitom čase bola situácia s priestormi taká vážna, že basketbaloví činovníci uvažovali so zmenou pôsobiska s tým, že klub sa presťahuje do iného mesta. Nakoniec sa všetky problémy vďaka obetavosti funkcionárov, trénerov ako aj hráčov podarilo vyriešiť.

V sezóne 1994/1995 došlo k administratívnemu rozdeleniu v basketbalovom klube na 1.BK Michalovce, kde existovali družstvá mužov, juniorov a prvýkrát aj junioriek a kadetiek a sekcia chlapcov BC Zemplín, ktorá sa zamerala výraznejšie na mladšiu chlapčenskú zložku. Kladom bolo to, že mladej generácii sa venovali kvalitní basketbaloví tréneri – Rakovský, Merc, Feňák, Straka, Holda, Lakomá a ďalší. V tejto sezóne sa v súťažiach objavili aj dievčatá 1.BK Michalovce, čo pre mnohých pamätníkov bolo určitým prekvapením, lebo ženský basketbal v Michalovciach dlho nebol. Naše dievčenské družstvá v čase kedy Slovensko patrilo medzi európsku ženskú elitu, nikdy neprenikli medzi ženskú basketbalovú smotánku,

Víťaz III. ligy východ (Pezinok, máj 1996)

ale dokázali poraziť aj niektoré špičkové družstvá vo svojej kategórii, ktoré mali neporovnateľne dlhšiu basketbalovú históriu.

V deväťdesiatych rokoch hráči Michaloviec ako víťaz tretej ligy absolvovali dve neúspešné kvalifikácie do II. ligy, a to v Pezinku a v Žiline. Klub sa zapájal aj do Slovenského pohára, ktorý umožňoval stretávať sa aj s prvoligovými družstvami (napr. muži sa stretli so Svitom, v ktorom hral reprezentant Svitek, Lovík, Drobný a ďalšie známe basketbalové mená), čo bolo pre naše družstvá veľmi inšpirujúce. Pamätné boli vážne medzinárodné zápasy so srbskou Kikindou či reprezentáciou Tunisu, ktorá sa u nás pripravovala na olympijskú kvalifikáciu v rámci Afriky. Na mieste trénerov mužov sa od roku 1993 do roku 1999 vystriedali Merc, Janošov, Straka a Rakovský.

V sezóne 1998/1999 naše družstvo mužov definitívne postúpilo do II. ligy (súčasná 1. liga), keď káder tvorili M. Janošov, Smoľák, Kamberovič, Hrehovčík, Hajdučko, Biganič, Demský, Virčík, Hocman, Palčík, M. Mihaľko, Magoč a veľmi kvalitní juniori R. Rakovský, Štafura, Horvát a Stuľák, pričom, okrem Magoča, išlo všetko o našich odchovancov. Družstvo postupne získavalo v druhej najvyššej súťaži postavenie silného kolektívu a vždy sa dokázalo dostať do prvej osmičky, ktorá bojovala o postup do najvyššej súťaže.

Začala sa ďalšia etapa budovania naozaj silného basketbalového družstva mužov s cieľom atakovať najvyššie priečky súťaže a pokúsiť sa v horizonte štyroch až piatich rokov o prienik medzi slovenskú basketbalovú elitu.

Ladislav Janošov